

UNIWERSYTET
IM. ADAMA MICKIEWICZA
W POZNANIU

Antropologia ciała i biomedycyny

Sylabus zajęć

Informacje podstawowe

Kierunek studiów Etnologia Specjalność - Jednostka organizacyjna Wydział Antropologii i Kulturoznawstwa Poziom studiów studia drugiego stopnia Forma studiów studia stacjonarne Profil studiów profil ogólnoakademicki		Cykl dydaktyczny 2024/25 Kod zajęć 20ETNS.2FN.16187.24 Języki wykładowe polski Obligatoryjność Fakultatywny Blok zajęciowy Przedmioty nieprzypisane
Koordynator zajęć	Zofia Boni	
Prowadzący zajęcia	Zofia Boni	
Okresy Semestr 1, Semestr 2, Semestr 3, Semestr 4	Forma zajęć / liczba godzin / forma zaliczenia • Konwersatorium: 30, Egzamin	Liczba punktów ECTS 5

Cele kształcenia dla zajęć

Kod	Cel
C1	Przyswojenie wiedzy z zakresu antropologii ciała i antropologii medycznej
C2	Przyswojenie najważniejszych koncepcji i kierunków badań dotyczących ciała w kontekście biomedycyny
C3	Wykształcenie umiejętności interpretacji tekstów z zakresu antropologii medycznej i antropologii ciała
C4	Wykształcenie umiejętności prowadzenia dyskusji, formułowania problemów i rozwiązywania zadań badawczych

Wymagania wstępne

Przydatna będzie znajomość jęz. angielskiego, ponieważ część lektur będzie w jęz. angielskim.

Efekty uczenia się dla zajęć

Kod	Efekty uczenia się dla zajęć w zakresie	Efekty uczenia się dla kierunku	Metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się dla zajęć
Wiedzy - Student/ka:			
W1	Posiada zaawansowaną wiedzę na styku antropologii medycznej i antropologii ciała	ETN_K2_W03, ETN_K2_W04, ETN_K2_W06, ETN_K2_W10	Esej
W2	Potrafi stosować terminologię dotyczącą analizy zjawisk dotyczących ciała i biomedycyny	ETN_K2_W02, ETN_K2_W04, ETN_K2_W07, ETN_K2_W09	Esej
W3	Dostrzega powiązania interdyscyplinarne etnologii i antropologii kulturowej z innymi naukami w obszarze badań ciała i medycyny	ETN_K2_W05, ETN_K2_W06	Esej
W4	Ma świadomość kompleksowej natury systemów medycznych i perspektyw na cielesne doświadczenie w odmiennych kontekstach kulturowych i geograficznych	ETN_K2_W09	Esej
Umiejętności - Student/ka:			
U1	Potrafi formułować własne opinie i sądy w oparciu o teksty na styku antropologii medycznej i antropologii ciała	ETN_K2_U01, ETN_K2_U02, ETN_K2_U04, ETN_K2_U06, ETN_K2_U09	Esej
U2	Jest świadomy/a poziomu swojej wiedzy i umiejętności w zakresie krytycznej analizy ciała i biomedycyny	ETN_K2_U01	Esej
U3	Posiada umiejętności analizowania tekstów dotyczących ciała i biomedycyny, obejmujące syntezę poglądów, metod i narzędzi badawczych	ETN_K2_U02, ETN_K2_U09	Esej
Kompetencji społecznych - Student/ka:			
K1	Umie pracować w grupie, dzielić się zadaniami	ETN_K2_K02, ETN_K2_K03	Esej
K2	Umie planować i realizować pracę własną na różnych jej etapach	ETN_K2_K01, ETN_K2_K03	Esej

Treści programowe dla zajęć

Lp.	Treści programowe dla zajęć	Efekty uczenia się dla zajęć	Formy zajęć
1.	Wprowadzenie – styk antropologii medycznej i antropologii ciała	W1, W2, W3, W4, U1, U2, U3, K1, K2	Konwersatorium
2.	Biomedycyna, nowe zdrowie publiczne i indywidualna odpowiedzialność	W1, W2, W3, W4, U1, U2, U3, K1, K2	Konwersatorium

Lp.	Treści programowe dla zajęć	Efekty uczenia się dla zajęć	Formy zajęć
3.	Zagadnienia bioetyczne	W1, W2, W3, W4, U1, U2, U3, K1, K2	Konwersatorium
4.	Zdrowie, ciało i rasa	W1, W2, W3, W4, U1, U2, U3, K1, K2	Konwersatorium
5.	Zdrowie, ciało i płeć	W1, W2, W3, W4, U1, U2, U3, K1, K2	Konwersatorium
6.	Zdrowie, ciało i klasa społeczna	W1, W2, W3, W4, U1, U2, U3, K1, K2	Konwersatorium
7.	Zdrowie, ciało i wiek	W1, W2, W3, W4, U1, U2, U3, K1, K2	Konwersatorium
8.	Chorowanie i biomedycyna w życiu codziennym I: Cukrzyca	W1, W2, W3, W4, U1, U2, U3, K1, K2	Konwersatorium
9.	Chorowanie i biomedycyna w życiu codziennym II: Otyłość	W1, W2, W3, W4, U1, U2, U3, K1, K2	Konwersatorium
10.	Farmaceutyki	W1, W2, W3, W4, U1, U2, U3, K1, K2	Konwersatorium
11.	Biotechnologie	W1, W2, W3, W4, U1, U2, U3, K1, K2	Konwersatorium
12.	Systemy miar, badania populacyjne vs. jednostkowe pomiary	W1, W2, W3, W4, U1, U2, U3, K1, K2	Konwersatorium
13.	Alternatywne podejścia do zdrowia i leczenia	W1, W2, W3, W4, U1, U2, U3, K1, K2	Konwersatorium
14.	Chorowanie i biomedycyna w życiu codziennym III: Covid-19	W1, W2, W3, W4, U1, U2, U3, K1, K2	Konwersatorium
15.	Podsumowanie zajęć i omówienie tematów esejów końcowych	W1, W2, W3, W4, U1, U2, U3, K1, K2	Konwersatorium

Informacje dodatkowe

Forma zajęć	Metody i formy prowadzenia zajęć
Konwersatorium	Dyskusja, Praca z tekstem, Metoda analizy przypadków, Metoda ćwiczeniowa, Demonstracje dźwiękowe i/lub video

Forma zajęć	Warunki zaliczenia zajęć
Konwersatorium	Ocena wystawiona będzie na podstawie aktywności w czasie zajęć (30%) i egzaminu w formie eseju końcowego (na 4000 słów) (70%). bardzo dobry (bdb; 5,0): uczestnictwo w zajęciach, czytanie lektur, przygotowywanie notatek na zajęcia, aktywny udział w dyskusji, esej oceniony na 5 dobry plus (+db; 4,5): uczestnictwo w zajęciach, czytanie lektur, przygotowywanie notatek na zajęcia, esej oceniony na 4,5 dobry (db; 4,0): uczestnictwo w zajęciach, czytanie lektur, esej oceniony na 4,0 dostateczny plus (+dst; 3,5): ograniczone uczestnictwo w zajęciach, esej oceniony na 3,5 dostateczny (dst; 3,0): ograniczone uczestnictwo w zajęciach, esej oceniony na 3,0 niedostateczny (ndst; 2,0): brak wymaganych prac, obecności na zajęciach, brak eseju

Literatura

Obowiązkowa

1. Inhorn, Marcia, and Emily Wentzell (eds.) (2012) Medical Anthropology at the Intersections. Histories, Activisms, and Futures. Duke University Press.
2. Lock, Margaret and Patricia Kaufert (2001) "Menopause, Local Biologies and Cultures of Aging", American Journal of Human Biology, 13(4) 2001, s. 494-504. : 10.1002/ajhb.1081
3. Mascia-Lees, Frances (ed.) (2011) A Companion to the Anthropology of the Body and Embodiment. Blackwell Publishing.
4. Martin, Emily (2006) "The Pharmaceutical Person", BioSocieties 1: 273, <https://doi.org/10.1017/S1745855206003012>.
5. Mol, Annemarie (2002) The Body Multiple. Duke University Press.
6. Nowakowski, M. (2015) Medykalizacja i demedykalizacja. Zdrowie i choroba w czasach kapitalizmu zdeorganizowanego. Wydawnictwo UMCS.
7. Petersen, Alan and Deborah Lupton (1996) The new public health: Health and self in the age of risk. London: Sage.
8. Rose, Nikolas (2011) „Polityka życia samego”. Tłum. Agnieszka Kowalczyk, Maciej Szlinder. Praktyka Teoretyczna 2-3: 187-209.
9. Scheper-Hughes, N. and Lock, M.M. (1987) "The Mindful Body: A Prolegomenon to Future Work in Medical Anthropology". Medical Anthropology Quarterly, 1: 6-41. <https://doi.org/10.1525/maq.1987.1.1.02a00020>

Dodatkowa

1. Carter S, Green J, Speed E (2018) "Digital technologies and the biomedicalisation of everyday activities: the case of walking and cycling." SOCIOLOGY COMPASS, 12(4). <https://doi.org/10.1111/soc4.12572>
2. Ciszek, M. (2014) „Europejska Konwencja Bioetyczna w ochronie (bio)bezpieczeństwa człowieka w obszarze biomedycyny: wymiar jednostkowy i społeczny”. Studia Ecologiae et Bioethicae UKSW 12(1), 39-57.
3. Cohen, Ed. (2012) „Ciało warte obrony. Wyjaśnienie kilku pojęć: rozważania wstępne. Tłum. Przemysław Wiewiór. AVANT Volume III, Number 1/2012 www.avant.edu.pl/en
4. Moran-Thomas, Amy (2019) Travelling with Sugar. Chronicles of a Global Epidemic. University of California Press.
5. Rabinow, P., Rose, N. Biopower Today. BioSocieties 1, 195-217 (2006). <https://doi.org/10.1017/S1745855206040014>
6. Rakowski, T. (2013) „Antropologia medyczna jako stosowana nauka humanistyczna”. [w:] Antropologia stosowana, red. Maciej Ząbek. Warszawa, Włocławek: WDR.
7. Stump, Jessica (2014) "Henrietta Lacks and The HeLa Cell: Rights of Patients and Responsibilities of Medical Researchers". The History Teacher, 48(1), 127-180. <http://www.jstor.org/stable/43264385>.
8. Vincanne, Adams (ed) (2016) Metrics. What counts in global health. Duke University Press.
9. Wierciński, H. (2016) „Etnograf w szpitalu. Uwagi na temat kłopotów z biomedycyną” Zeszyty Etnologii Wrocławskiej nr 2 (25), 71-92
10. Yates-Doerr, Emily (2015) The Weight of Obesity Hunger and Global Health in Postwar Guatemala. University of California Press.

Nakład pracy studenta i punkty ECTS

Rodzaje zajęć studenta	Średnia liczba godzin* przeznaczonych na zrealizowane rodzaje zajęć
Konwersatorium	30
Przygotowanie do zajęć	45
Przygotowanie pracy pisemnej	65
Łączny nakład pracy studenta	Liczba godzin 140
Liczba punktów ECTS	ECTS 5

* godzina (lekcyjna) oznacza 45 minut

Efekty uczenia się dla kierunku

Kod	Treść
ETN_K2_K01	Absolwent/ka jest gotów/gotowa do krytycznego rozwijania zainteresowań i kompetencji zawodowych
ETN_K2_K02	Absolwent/ka jest gotów/gotowa do organizowania i koordynowania działań własnych i innych na rzecz interesu publicznego
ETN_K2_K03	Absolwent/ka jest gotów/gotowa do właściwego określania priorytetów służących realizacji określonego celu badawczego/zadania w trosce o etykę i prestiż zawodu etnologa/antropologa kulturowego
ETN_K2_U01	Absolwent/ka potrafi wyszukiwać, analizować, oceniać, selekcjonować i integrować nowe informacje z wykorzystaniem różnych źródeł, sposobów interpretacji oraz technik informacyjno-komunikacyjnych formułując krytyczne sądy z wykorzystaniem wiedzy z zakresu etnologii/antropologii kulturowej i dyscyplin pokrewnych
ETN_K2_U02	Absolwent/ka potrafi zrealizować samodzielnie złożone zadania badawcze obejmujące: analizę prac innych autorów, syntezę różnych idei i poglądów, właściwy dobór metod i konstruowanie narzędzi badawczych, opracowanie i prezentację wyników w zakresie etnologii/antropologii kulturowej
ETN_K2_U04	Absolwent/ka potrafi integrować wiedzę i umiejętności z zakresu etnologii/antropologii kulturowej oraz dyscyplin pokrewnych w złożonych i nietypowych sytuacjach związanych z wykonywaniem zawodu etnologa/antropologa kulturowego
ETN_K2_U06	Absolwent/ka potrafi merytorycznie argumentować, formułować wnioski oraz tworzyć syntetyczne podsumowania i wypowiadać się na temat wybranych problemów z zakresu etnologii/antropologii kulturowej z wykorzystaniem własnych poglądów i poglądów innych autorów w zróżnicowanych kręgach odbiorców
ETN_K2_U09	Absolwent/ka potrafi przygotować i przedstawić właściwe dla etnologii/antropologii kulturowej oraz pograniczy różnych dyscyplin naukowych, zróżnicowane formalnie wystąpienia ustne, w tym zabierać głos w dyskusjach i debatach na temat współczesnych problemów cywilizacyjnych
ETN_K2_W02	Absolwent/ka zna i rozumie w sposób pogłębiony specjalistyczną terminologię z zakresu etnologii/antropologii kulturowej oraz terminologię właściwą dla dyscyplin pokrewnych
ETN_K2_W03	Absolwent/ka zna i rozumie w sposób pogłębiony główne tendencje rozwojowe etnologii/antropologii kulturowej oraz ich znaczenie w wyjaśnianiu fundamentalnych dylematów współczesnej cywilizacji
ETN_K2_W04	Absolwent/ka zna i rozumie w sposób usystematyzowany i pogłębiony zasady antropologicznej interpretacji zjawisk kulturowych w złożonych kontekstach środowiskowych, w tym społecznym, ekonomicznym, prawnym i etycznym
ETN_K2_W05	Absolwent/ka zna i rozumie w sposób pogłębiony powiązania etnologii/antropologii kulturowej z różnymi dyscyplinami naukowymi umożliwiające interdyscyplinarne integrowanie perspektyw badawczych
ETN_K2_W06	Absolwent/ka zna i rozumie w sposób pogłębiony współczesne dokonania, ośrodki i szkoły badawcze obejmujące wybrane obszary etnologii/antropologii kulturowej oraz nauk pokrewnych
ETN_K2_W07	Absolwent/ka zna i rozumie specjalistyczne metody analizy, interpretacji, wartościowania i problematyzowania charakterystyczne dla wybranych tradycji, teorii i szkół badawczych w zakresie etnologii/antropologii kulturowej oraz nauk pokrewnych
ETN_K2_W09	Absolwent/ka zna i rozumie w sposób pogłębiony kompleksowość natury, złożoność uwarunkowań i historyczną zmienność języka, kultury i społeczeństwa
ETN_K2_W10	Absolwent/ka zna i rozumie w sposób pogłębiony najważniejsze problemy społeczno-kulturowe współczesnego świata, w tym instytucji kulturowych